

OBSERVATORI DE DESENVOLUPAMENT LOCAL

Ajuntament de Badalona

ANÀLISI
COMPARADA TEIXIT
PRODUCTIU DE
BADALONA
RESPECTE ALTRES
CONJUNTS
TERRITORIALS:
L'ÀREA METROPOLITANA
DE BARCELONA I LA
PROVÍNCIA DE
BARCELONA

En aquest somer anàlisi intentarem situar l'activitat econòmica del teixit productiu de Badalona respecte la de dos àmbits territorials de referència, com són el conjunt de municipis que formen l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i la província de Barcelona.

La comparació de les realitats econòmiques la farem utilitzant la metodologia basada en les mesures de localització, especialització i diversificació. L'activitat econòmica d'un territori la definirà el volum de treballadors ocupats en cada sector. A l'anàlisi de localització de l'activitat tindrem en consideració tant els treballadors assalariats com els autònoms, realitzant dues anàlisi separades.

Què volem extreure principalment en aquest exercici de comparació?

Localització

Ens diu si una determinada activitat econòmica té més pes específic (més localitzada) en un territori que un altre. És a dir, si en proporció, hi ha més treballadors ocupats en aquesta activitat. D'aquesta manera podem identificar quins sectors (activitats econòmiques) poden influir més en un territori i si tenen més o menys rellevància (pes específic) que en altres zones geogràfiques.

La mesura emprada serà l'anomenat "Quocient de localització regional" (L). Atenent a les consideracions d'interpretació d'aquesta mesura que fa la Diputació de Barcelona¹, quan $L > 1$ direm que hi ha una major localització de l'activitat/sector d'un territori sobre l'altre, en el nostre cas, de Badalona sobre l'AMB o sobre la província de Barcelona. Quan $L < 1$ l'activitat/sector està menys assentada a Badalona que a la mitjana dels territoris comparats. De totes maneres s'optarà per utilitzar un criteri més estricte i es considerarà que una activitat/sector està localitzada quan $L > 1,33$ i no ho està quan $L < 0,66$.

Especialització

Permet distingir si Badalona té la mateixa estructura sectorial (activitats econòmiques) que la resta de territoris i, per tant, si es pot considerar que la seva estructura econòmica està o no especialitzada en comparació a l'AMB i a la província de Barcelona.

La mesura emprada és l'anomenat "Coeficient d'especialització" (CE). Al ser un coeficient, els valors que pot adoptar estan entre 0 i 1. Quan $CE = 0$ no hi ha especialització i si s'apropa a 1 ens traslladaria que Badalona té un patró sectorial molt diferent al de la resta de territoris comparats i està molt especialitzada. Per tal de distingir graus d'especialització²: quan $CE \geq 0,5$ considerarem que hi ha especialització sectorial elevada; quan $0,3 < CE < 0,5$, l'especialització sectorial serà mitjana i quan $CE < 0,3$, l'especialització serà baixa.

Diversificació

Ens mesura el grau de diversificació de les activitats econòmiques que té un territori, en el nostre anàlisi els territoris són Badalona, l'AMB i la província de Barcelona. Si hi ha poca diversificació, és a dir, que l'ocupació

¹ En el seu informe de "Les economies locals a la província de Barcelona – Impactes de la crisi i vocacions productives de futur per els territoris – Abril 2013"

² Prendrem els llindars en el cas de la classificació en CCAE-2009 de les activitats econòmiques que refereix la Diputació de Barcelona.

assalariada es concentra en poques activitats econòmiques, podem detectar un cert risc pel territori quan aquestes activitats pateixin una davallada o es vegin sotmeses a operacions d'externalització cap a d'altres territoris.

La mesura emprada és el l'anomenat "Coeficient de diversificació" (CD). Al ser un coeficient, els valors que pot adoptar estan entre 0 i 1. Quan CD = 0 el territori presenta un grau de diversificació màxim i els treballadors assalariats es distribueixen uniformement entre totes les activitats considerades i, si s'apropa a 1, significa que el territori té l'ocupació concentrada en poques activitats econòmiques. Per tal de distingir graus de diversificació³, només es considerarà el llindar de 0,8: quan CD és igual o major l'activitat es concentra en pocs sectors; quan és menor hi ha major diversificació en la mesura que el CD sigui més baix.

Anàlisi de la LOCALITZACIÓ

Tal com comentàvem aquest anàlisi l'aplicarem tant a les activitats econòmiques mesurades pel nombre de treballadors assalariats que agrupen com pel de treballadors autònoms.

REPRESENTATIVITAT DE LES ACTIVITATS I SECTORS ECONÒMICS DE BADALONA (ASSALARIATS)

1.- Respecte Area Metropolitana de Barcelona

2.- Respecte la província de Barcelona

Dades del Quart trimestre de 2013	TOTAL ASSALARIATS	
	BDN	37.459
AMB	1.232.545	
PBCN	1.740.734	

Quocient de localització regional	
$L_{ij} = (X_{ij} / X_i) / (X_j / X)$	Mesura el pes relatiu del sector <i>i</i> en el sistema urbà <i>j</i> (<i>Badalona</i>). És a dir, representa la proporció que suposen els assalariats en el sector <i>i</i> en el sistema urbà <i>j</i> (<i>Badalona</i>), respecte al mateix percentatge a nivell de l'AMB o a nivell provincial.
X_{ij} Nombre total assalariats sector <i>i</i> al sistema urbà <i>j</i>	
X_j Nombre total assalariats en el sistema urbà <i>j</i>	
X_i Nombre total assalariats sector <i>i</i> a la província <i>i</i>	
X Nombre total assalariats de la província	
	QLR > 1,33 Sector localitzat QLR < 0,66 Sector no localitzat

Quocient de localització regional (L)	BADALONA	AMB	PBCN	L/AMB	L/PBCN
TEXTIL-CONFECCIÓ	982	6.903	22.999	4,68	1,98
13 -Indústries tèxtils	226	2.234	12.124	3,33	0,87

³ Prendrem els llindars en el cas de la classificació en CCAE-2009 de les activitats econòmiques que refereix la Diputació de Barcelona.

14 -Confecció de peces de vestir	705	3.418	8.591	6,79	3,81
15 -Indústria del cuir i del calçat	51	1.251	2.284	1,34	1,04
QUIMICA					
22 -Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	303	4910	15979	2,03	0,88
METALL	2.198	32.398	75.718	2,23	1,35
24 -Metal·lúrgia; fabricació de productes bàsics de ferro, acer i ferroaliatges	224	2336	6334	3,16	1,64
25 -Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips	790	12125	30224	2,14	1,21
27 -Fabricació de materials i equips elèctrics	267	6047	10738	1,45	1,16
28 -Fabricació de maquinària i equips ncaa	774	7253	18785	3,51	1,91
30 -Fabricació d'altres materials de transport	9	624	2530	0,47	0,17
33 -Reparació i instal·lació de maquinària i equips	134	4013	7107	1,10	0,88
FUSTA I MOBLES	149	2.233	6.596	2,20	1,05
16 -Indústria de la fusta i del suro, excepte mobles; cistelleria i esparteria	60	1023	3038	1,93	0,92
31 -Fabricació de mobles	89	1210	3558	2,42	1,16
ENERGIA AIGUA I RESIDUS					
37 -Recollida i tractament d'aigües residuals	14	336	628	1,37	1,04
39 -Activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus	29	89	139	10,72	9,70
CONSTRUCCIÓ I IMMOBILIARIES	3.081	75.088	106.719	1,35	1,34
23 -Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics	138	3674	6333	1,24	1,01
41 -Construcció d'immobles	558	13545	19912	1,36	1,30
42 -Construcció d'obres d'enginyeria civil	235	2749	3888	2,81	2,81

43 -Activitats especialitzades de la construcció	1839	25783	40372	2,35	2,12
68 -Activitats immobiliàries	185	12249	15456	0,50	0,56
71 -Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècnics	126	17088	20758	0,24	0,28
COMERÇ	9.488	202.566	295.849	1,54	1,49
46 -Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes	3087	83805	121356	1,21	1,18
47 -Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	6401	118761	174493	1,77	1,70
LOGÍSTICA	2.359	55.931	72.739	1,39	1,51
49 -Transport terrestre; transport per canonades	1373	29377	40137	1,54	1,59
50 -Transport marítim i per vies de navegació interiors	0	90	92	0,00	0,00
51 -Transport aeri	0	4127	4205	0,00	0,00
52 -Emmagatzematge i activitats afins al transport	986	22337	28305	1,45	1,62
TIC					
26 -Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics	139	2237	4959	2,04	1,30
SALUT	5.112	84.003	119.252	2,00	1,99
75 -Activitats veterinàries	53	1030	1851	1,69	1,33
86 -Activitats sanitàries	5059	82973	117401	2,01	2,00
SERVEIS SOCIALS					
88 -Activitats de serveis socials sense allotjament	745	20644	25436	1,19	1,36
EDICIÓ, CULTURA I LLEURE					
96 -Altres activitats de serveis personals	717	15601	22916	1,51	1,45

A la taula anterior, i marcats en fons de color verd, es destaquen els sectors i activitats econòmiques que presenten un quocient de localització per sobre del que es considera com a economia localitzada ($L > 1.33$).

Pràcticament la totalitat de les activitats més localitzades a Badalona ho són respecte a l'Àrea Metropolitana de Badalona i no tant respecte a la província de Barcelona, en la que les activitats tenen un pes específic més similars al de Badalona.

Destaquem els següents sectors que presenten localització, ordenats de major a menor grau de localització:

Sector Textil – Confecció amb un quocient de 4,68 respecte a l'AMB i un 1,98 respecte la província

Sector Metall amb un 2,23 (AMB) i un 1,35 (província)

Sector Fusta – Mobles amb un 2,20 (AMB) i un 1,05 (província - escassament localitzat)

Sector Salut amb un 2,00 (AMB) i un 1,99 (província).

Sector Comerç amb un 1,54 (AMB) i un 1,40 (província)

Sector Logística amb un 1,39 (AMB) i un 1,51 (província). En aquest cas més localitzat a la província

Sector Construcció – Immobiliàries amb un 1,35 (AMB) i un 1,34 (província)

I si ens fixem en les activitats econòmiques de tots els sectors, les que presenten un nivell de localització més elevat ($L > 2$), són:

	AMB	província Barcelona
13 -Indústries tèxtils	3.33	0.87
14 -Confecció de peces de vestir	6.79	3.81
22 -Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques	2.03	0.88
24 -Metal·lúrgia; fabricació de productes bàsics de ferro, acer i ferroaliatges	3.16	1.64
25 -Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips	2.14	1.21
28 -Fabricació de maquinària i equips ncaa	3.51	1.91
31 -Fabricació de mobles	2.42	1.16
39 -Activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus	10.72	9.70
42 -Construcció d'obres d'enginyeria civil	2.81	2.81
43 -Activitats especialitzades de la construcció	2.35	2.12
26 -Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics	2.04	1.30
86 -Activitats sanitàries	2.01	2.00

REPRESENTATIVITAT DE LES ACTIVITATS I SECTORS ECONÒMICS DE BADALONA (AUTONOMS)

1.- Respecte Area Metropolitana de Barcelona

2.- Respecte la província de Barcelona

TOTAL AUTONOMS

BDN **12.277**

AMB **204.549**

PBCN **367.071**

Dades del Quart trimestre de 2013

Quocient de localització regional	
$L_{ij} = (X_{ij} / X_i) / (X_j / X)$	Mesura el pes relatiu del sector <i>i</i> en el sistema urbà <i>j</i> (<i>Badalona</i>). És a dir, representa la proporció que suposen els autònoms en el sector <i>i</i> en el sistema urbà <i>j</i> (<i>Badalona</i>), respecte al mateix percentatge a nivell de l'AMB o a nivell provincial.
X_{ij} Nombre total autònoms sector <i>i</i> al sistema urbà <i>j</i>	
X_j Nombre total autònoms en el sistema urbà <i>j</i>	
X_i Nombre total autònoms sector <i>i</i> a la província <i>i</i>	QLR > 1,33 Sector localitzat
X Nombre total autònoms de la província	QLR < 0,66 Sector no localitzat

Quocient de localització regional (L)	BADALONA	AMB	PBCN	L/AMB	L/PBCN
03 -Pesca i aqüicultura	1	7	100	2,38	0,30
05 -Extracció d'antracita, hulla i lignit	2	4	21	8,33	2,85
10 -Indústries de productes alimentaris	106	1.118	4.710	1,58	0,67
14 -Confecció de peces de vestir	172	1.187	2.548	2,41	2,02
21 -Fabricació de productes farmacèutics	5	26	41	3,20	3,65
24 -Metal·lúrgia; fabricació de productes bàsics de ferro, acer i ferroaliatges	41	468	1.034	1,46	1,19
25 -Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips	235	2273	5477	1,72	1,28
37 -Recollida i tractament d'aigües residuals	4	13	25	5,13	4,78
38 -Activitats de recollida, tractament i eliminació de residus; activitats de valorització	6	68	139	1,47	1,29
39 -Activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus	2	7	16	4,76	3,74
42 -Construcció d'obres d'enginyeria civil	119	981	1.985	2,02	1,79

43 -Activitats especialitzades de la construcció	1252	14568	31125	1,43	1,20
49 -Transport terrestre; transport per canonades	1683	18019	29333	1,56	1,72
51 -Transport aeri	1	7	19	2,38	1,57
61 -Telecomunicacions	39	474	684	1,37	1,70
80 -Activitats de seguretat i investigació	15	189	293	1,32	1,53
TOTAL	3.683	39.409	77.550	1,56	1,42

De la mateixa manera que ho fèiem en els assalariats, pels autònoms i a la taula anterior, marcats en fons de color verd, es destaquen les activitats econòmiques que presenten un quocient de localització per sobre del que es considera com a economia localitzada ($L > 1.33$).

També ens trobem, encara que no tan marcadament com en el cas dels assalariats, que la majoria de les activitats més localitzades a Badalona ho són respecte a l'Àrea Metropolitana de Badalona i no tant respecte a la província de Barcelona, en la que les activitats tenen un pes específic més similars al de Badalona.

Destaquem les següents activitats que presenten localització (amb una $L > 2$):

Quocient de localització regional (L)	L/AMB	L/PBCN
03 -Pesca i aqüicultura	2,38	0,30
05 -Extracció d'antracita, hulla i lignit	8,33	2,85
14 -Confecció de peces de vestir	2,41	2,02
21 -Fabricació de productes farmacèutics	3,20	3,65
37 -Recollida i tractament d'aigües residuals	5,13	4,78
39 -Activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus	4,76	3,74
42 -Construcció d'obres d'enginyeria civil	2,02	1,79
51 -Transport aeri	2,38	1,57

Anàlisi de l'ESPECIALITZACIÓ

Aquest anàlisi solament l'aplicarem a les activitats econòmiques mesurades pel nombre de treballadors assalariats que agrupen.

NIVELL D'ESPECIALITZACIÓ DELS SECTORS ECONÒMICS DE BADALONA (ASSALARIATS)

- 1.- Respecte Area Metropolitana de Barcelona
- 2.- Respecte la província de Barcelona

Dades del Quart trimestre de 2013	TOTAL ASSALARIATS	
	BDN	37.459
AMB	1.232.545	
PBCN	1.740.734	

Coeficient d'especialització	
$CE_j = 1/2 (S (X_{ij} / X_j - X_i / X))$	Mesura el nivell d'especialització del sistema urbà <i>j</i> (<i>Badalona</i>) respecte al conjunt AMB i Província BCN $0 \leq CE_j \leq 1$
X_{ij} Nombre total assalariats sector <i>i</i> al sistema urbà <i>j</i>	
X_j Nombre total assalariats en el sistema urbà <i>j</i>	CE=0 Badalona té la mateixa composició d'activitats que el sistema comparat. No està ni més ni menys especialitzada en termes relatius en alguna activitat
X_i Nombre total assalariats sector <i>i</i> a la província <i>i</i>	
X Nombre total assalariats de la província	CE=1 Badalona està molt especialitzada, en termes relatius, en alguns sectors

S= Sumatori (i=1 a h) valors **absoluts** sectors per cada territori

h= nº de sectors per cada territori = 21

Coeficient d'especialització (CE)	BADALONA	AMB	PBCN
AGROINDUSTRIA	318	14.856	38.436
EXTRACTIVES	0	117	1.541
TEXTIL-CONFECCIÓ	982	6.903	22.999
QUIMICA	925	28.331	57.501
METALL	2.198	32.398	75.718
AUTOMOCIÓ	485	34.248	56.540
FUSTA I MOBLES	149	2.233	6.596

ALTRES MANUFACTURERES	174	5.635	12.268
ENERGIA AIGUA I RESIDUS	96	14.875	19.718
CONSTRUCCIÓ I IMMOBILIARIES	3.081	75.088	106.719
COMERÇ	9.488	202.566	295.849
HOSTALERIA I TURISME	1.567	88.231	116.616
LOGÍSTICA	2.359	55.931	72.739
TIC	367	40.407	48.285
SERVEIS FINANCERS	101	42.596	50.026
SERVEIS A LES EMPRESES	2.430	177.803	213.643
ADMINISTRACIÓ PÚBLICA	1.771	91.795	119.250
EDUCACIÓ I RECERCA	2.694	95.534	122.375
SALUT	5.112	84.003	119.252
SERVEIS SOCIALS	1.026	42.195	60.385
EDICIÓ, CULTURA I LLEURE	2.136	96.800	124.278
CE/AMB	0,253		
CE/PBCN	0,223		

Els resultats del Coeficient d'especialització de Badalona respecte al dos àmbits territorials comparats ens mostren que Badalona presenta un cert nivell d'especialització, tant si ho comparem amb l'AMB (0,253) com amb la província de Barcelona (0,223), però que aquest es de baixa intensitat (CE < 0,3).

Anàlisi de la DIVERSIFICACIÓ

Aquest anàlisi solament l'aplicarem a les activitats econòmiques mesurades pel nombre de treballadors assalariats que agrupen.

NIVELL DE DIVERSIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA DE BADALON (ASSALARIATS) comparat amb el de AMB i Província Barcelona

		TOTAL ASSALARIATS	
Dades del Quart trimestre de 2013		BDN	37.459
		AMB	1.232.545
		PBCN	1.740.734

Coefficient de diversificació	
$CD_j = 1 - \left(\frac{1}{h \cdot \sum X_{ij}^2} \right) \cdot \left(\sum X_{ij} \right)^2$	Mesura el grau de diversificació de les activitats productives d'un sistema urbà (Badalona)(AMB)(PBCN) $0 \leq CD_j \leq 1$
X_{ij} Nombre total assalariats sector i al sistema urbà j	
X_j Nombre total assalariats en el sistema urbà j	CD=0 El territori presenta un grau de diversificació màxim, és a dir, l'ocupació assalariada es distribueix uniformement entre totes les activitats considerades
X_i Nombre total assalariats sector i a la província i	
X Nombre total assalariats de la província	CE=1 El territori te un patró sectorial molt concentrat. L'ocupació es concentra en pocs sectors

S= Sumatori (i=1 a h) valors **absoluts** sectors per cada territori

h= nº de sectors per cada territori= 21

Coefficient de diversificació (CD)	BADALONA	AMB	PBCN
AGROINDUSTRIA	318	14.856	38.436
EXTRACTIVES	0	117	1.541
TEXTIL-CONFECCIÓ	982	6.903	22.999
QUIMICA	925	28.331	57.501
METALL	2.198	32.398	75.718
AUTOMOCIÓ	485	34.248	56.540
FUSTA I MOBLES	149	2.233	6.596

ALTRES MANUFACTURERES	174	5.635	12.268
ENERGIA AIGUA I RESIDUS	96	14.875	19.718
CONSTRUCCIÓ I IMMOBILIARIES	3.081	75.088	106.719
COMERÇ	9.488	202.566	295.849
HOSTALERIA I TURISME	1.567	88.231	116.616
LOGÍSTICA	2.359	55.931	72.739
TIC	367	40.407	48.285
SERVEIS FINANCERS	101	42.596	50.026
SERVEIS A LES EMPRESES	2.430	177.803	213.643
ADMINISTRACIÓ PÚBLICA	1.771	91.795	119.250
EDUCACIÓ I RECERCA	2.694	95.534	122.375
SALUT	5.112	84.003	119.252
SERVEIS SOCIALS	1.026	42.195	60.385
EDICIÓ, CULTURA I LLEURE	2.136	96.800	124.278
Coefficients de diversificació	0,590	0,452	0,413

Amb els resultats obtinguts, observem que l'estructura econòmica de Badalona és la que presenta un nivell més baix de diversificació (0,590), que sense arribar a valors d'alta concentració en poques activitats econòmiques ($CD \geq 0,8$), si que denoten una certa concentració dels seus treballadors assalariats en determinats sectors.

Quan més elevat és el coeficient de diversificació més sensible és el teixit econòmic als canvis i fluctuacions que puguin tenir els sectors i activitats econòmiques on es concentren la major part dels seus treballadors.

Amb la col·laboració de:

